

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10SŽa/11/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012201066
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7012201066.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: F. J. M., nar. XX. X. XXXX v Z., štátna príslušnosť Konžskej republiky, etnikum Lari, slobodný, vierovyznaním kresťan - katolík, s cestovným dokladom č. F. s platnosťou do 6. mája 2014, posledný trvalý pobyt v krajine pôvodu v Z., toho času miesto pobytu Pobytový tábor Opatovská Nová Vës, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky so sídlom Pribinova 2, Bratislava, (pôvodne Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-380-21/PO-Ž-2012 zo dňa 10. augusta 2012, ktorým navrhovateľovi žiadosť o udelenie azylu zamietol ako zjavne neopodstatnenú, o odvolaní navrhovateľa podaného rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/13/2012-21 zo dňa 5. decembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/13/2012-21 zo dňa 5. decembra 2012 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym orgánom

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava (ďalej len odporca) rozhodnutím ČAS: MU-380-21/PO-Ž-2012 zo dňa 10. augusta 2012 podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o azyle) zamietol navrhovateľovu žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú.

V odôvodnení predmetného rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ okrem svojej výpovede v konaní o udelenie medzinárodnej ochrany nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by potvrdzovali opodstatnenosť jeho obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine.

Jedinými dôvodmi boli všeobecné obavy z diania v krajine pôvodu a strata strýkovej finančnej pomoci na štúdiách na Ukrajine.

Oporca tieto dôvody vyhodnotil ako nerelevantné pre udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany a svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že navrhovateľ svoju žiadosť o azyl odôvodnil inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v §§ 8, 10, 13a alebo § 13b zákona o azyle.

II.

Konanie pred súdom I. stupňa

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote opravný prostriedok - návrh zo dňa 24. augusta 2012, ktorým sa domáhal jeho zrušenia v celom rozsahu. Uviedol v ňom, že odporca navrhovateľove dôvody žiadosti o udelenie azylu vyhodnotil nesprávne. Uviedol, že spĺňa podmienky na udelenie azylu vzhľadom na situáciu v Konžskej republike - krajine pôvodu, kde takmer každodenne dochádza ku konfliktom prepadnutiam ozbrojeným útokom a to sú dôvody, pre ktoré má obavu o svoj život a zdravie v krajine pôvodu.

Oporca navrhol vo svojom vyjadrení k návrhu zo dňa 30. októbra 2012 napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdiť ako vecne správne, pritom sa v plnom rozsahu pridržiaval svojich argumentov uvedených v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Ďalej poukázal najmä na skutočnosť, že pojem utečenec nemožno vykladať všeobecne, ale každá žiadosť sa musí skúmať individuálne.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 5Saz/13/2012-21 zo dňa 5. decembra 2012 dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako vecne správne.

Rozsudok odôvodnil svojimi vlastnými stanoviskami k jednotlivým námietkam navrhovateľa.

1/ Vo vzťahu k navrhovateľom tvrdným dôvodom žiadosti o udelenie azylu krajský súd považoval za potrebné zdôrazniť, že za relevantný dôvod na udelenie azylu nemožno bez ďalšieho považovať ťaživú situáciu navrhovateľa (navrhovateľ niekoľkokrát v rámci azylového konania udal, že po smrti strýka nemal možnosť financovať si štúdium na Ukrajine z vlastných prostriedkov a poukazoval na chudobu či nezamestnanosť v krajine pôvodu), vyplývajúcu zo zlej ekonomickej situácie v krajine pôvodu.

2/ Skutočnosť, že navrhovateľ prejavil obavy z rasistických útokov na Ukrajine, respektíve z nedostatku finančných prostriedkov, nie sú ani podľa názoru krajského súdu dôvodmi na udelenie azylu.

3/ Navrhovateľ, ako občan Konžskej republiky, sa do krajiny pôvodu môže kedykoľvek vrátiť, pričom samotné tvrdenia navrhovateľa, že by po príchode do Konžskej republiky mohol vzbudiť záujem mnohých zločineckých skupín, sa v rámci konania pred odporcom preukázať nepodarilo. Z uvedeného dôvodu preto krajský súd i túto námietku navrhovateľa považoval za nedôvodnú. Navyše je pravdou, že navrhovateľ pred odchodom z krajiny pôvodu žiadne konkrétne problémy neuvádzal, nakoľko ich (ako to sám niekoľkokrát uviedol) ani nemal.

4/ K odvolacej námietke navrhovateľa, že spĺňa podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany z dôvodu hrozby vážneho bezprávia krajský súd uviedol, že správny orgán v závere odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyhodnotil i riziko vážneho bezprávia u navrhovateľa v intenciách ustanovenia § 2 písm. f) zákona o azyle tak, ako to definuje platná a účinná právna úprava.

Oporca nepochybil, ak s ohľadom na zaobstarané informácie o krajine pôvodu navrhovateľa (nachádzajúce sa na č. l. 39-50 administratívneho spisu odporcu) a samotné výpovede navrhovateľa v konaní vyhodnotil, že navrhovateľovi v prípade návratu do krajiny pôvodu nehrozí žiadne vážne bezprávie tak, ako to definuje ustanovenie § 2 písm. f) zákona o azyle, nakoľko mu nehrozí trest smrti ani jeho výkon, ani mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. Taktiež mu nehrozí ani vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu. V dostupných zdrojoch totiž i podľa názoru odvolacieho súdu neexistujú žiadne informácie, že by na území Konžskej republiky prebiehal medzinárodný alebo vnútroštátny konflikt, pri ktorom by mohlo dôjsť k ohrozeniu života samotného navrhovateľa.

S ohľadom na vyššie zmienené skutočnosti i krajskému súdu v zhode so závermi odporcu vyplynulo, že u navrhovateľa neexistujú žiadne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený hrozbe vážneho bezprávia tak, ako to definuje zákon o azyle.

III.

Odvolanie a vyjadrenie odporcu

Proti rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, zhodne so žalobou, že dôvodmi pre poskytnutie spĺňa a zopakoval doslovne žalobné dôvody.

Na základe uvedených skutočností navrhol, aby Najvyšší súd SR vydal rozsudok, ktorým zmení napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Saz/13/2012-21 zo 5. decembra 2012 tak, že rozhodnutie odporcu ČAS:MU-380-21/PO-Ž-2012 zo dňa 10. augusta 2012 zruší a vec vráti odporcovi na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení uviedol, že na objasnenie dôvodov navrhovateľovej žiadosti o azyl bol s ním 17. júla 2012 vykonaný vstupný pohovor.

V rámci pohovoru navrhovateľ uviedol, že krajinu pôvodu opustil už v januári 2011, kedy letecky vycestoval na Ukrajinu za účelom štúdia. Najprv pol roka študoval ukrajinský jazyk a neskôr začal študovať v Ľvove ekonomiku podnikania na Ľvovskej polytechnickej univerzite. Náklady na štúdium mu podľa jeho tvrdení platil jeho strýko. Po strýkovom úmrtí však navrhovateľ ostal bez finančných prostriedkov a preto sa rozhodol odísť z Ukrajiny. Ako ďalej uviedol, počas pobytu na Ukrajine sa stretol s nadávkami a urážkami, ktoré súviseli s jeho farbou pleti.

Navrhovateľ ďalej počas vykonaného pohovoru správneho orgánu uviedol, že v krajine pôvodu nemal žiadne problémy s políciou, armádou alebo s inými štátnymi orgánmi, nebol trestne stíhaný, ani nebol členom žiadnej politickej strany alebo hnutia. Jediný problém, ktorý počas pobytu v krajine pôvodu pociťoval bol, že prežil všetky nepokoje, ktoré boli v jeho krajine v rokoch 1996, 1997 a 1998. V Konžskej republike podľa názoru navrhovateľa existuje napätie medzi kmeňom Lari na juhu a kmeňom Mbochi na severe, veľká nezamestnanosť, chudoba a mladí ľudia tam nemajú žiadnu perspektívu.

Iné dôvody žiadosti o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území SR navrhovateľ v priebehu konania pred odporcom neuviedol.

Nedošlo teda k splneniu podmienok na udelenie azylu, či poskytnutie doplnkovej ochrany navrhovateľovi.

Z týchto dôvodov navrhol odporca napadnutý rozsudok potvrdiť.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. apríla 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V zmysle § 21 ods.11 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ministerstvo vnútra SR ku dňu 31. decembra 2012 zrušilo okrem iných, aj rozpočtovú organizáciu - Migračný úrad Ministerstva vnútra SR a v zmysle § 21 ods.13 zákona č. 523/2004 Z. z. práva a povinnosti zrušených rozpočtových organizácií prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra SR. Na základe citovaných právnych noriem má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Migračného úradu MV SR ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra SR. Preto bude s týmto právnym nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu - odporcu. Pod všeobecným označením odporca je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do

tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

- a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo
- b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky.

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa odseku 1 § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle ministerstvo žiadosť o udelenie azylu zamietne ako zjavne neopodstatnenú, ak o udelenie azylu požiada žiadateľ, ktorý zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v §§ 8, 10, 13a alebo § 13b.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že neboli splnené podmienky ustanovení §§ 8, 10, 13a alebo § 13b zákona o azyle a z týchto dôvodov krajský súd ako aj pred ním správny orgán Ministerstva vnútra Slovenskej republiky rozhodol v súlade so zákonom, keď žiadosť o azyl navrhovateľa, ako zjavne nedôvodnú zamietol, pretože dôvodom pre udelenie azylu neboli náboženské, rasové, politické, či iné dôvody, ale ekonomické dôvody, pričom nebolo preukázané žiadne prenasledovanie, hrozby, či poškodzovanie navrhovateľa v krajine pôvodu.

Krajský súd presvedčivo vysvetlil aj ďalšie dôvody uvedené doslova v tomto rozsudku, pre ktoré považoval napadnuté rozhodnutie odporcu za zákonné a správne. Na ne Najvyšší súd Slovenskej republiky odkazuje v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, prihliadajúc na skutočnosť že navrhovateľ, je zo zákona oslobodený od platenia súdneho poplatku za toto konanie (§ 4 ods. 2, písm. v/ zák.č.71/1992 Zb.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.